

SAMENVATTING

Rob Bregman

Columnist Ben Wijffelaars zag op TV een indrukwekkende documentaire over de natuur van het eiland Socotra (gelegen ten zuiden van Jemen), en met name over de drakenbloedbomen (*Dracaena cinnabari*) die daar voorkomen. Er is een project genaamd 'Friends of Soqotra' gestart om deze bijzondere endemische flora te beschermen. De uitzending is terug te zien op 'uitzending gemist' van 15 april (NPO 2).

In de serie over de 'Verkade' boeken uit de jaren '30 bespreekt Theo Heijnsdijk *Mammillaria candida*. Deze plant werd voor het eerst beschreven in 1838 door de Duitser/Belg Michael Scheidweiler, nadat de Italiaan/Belg Henri Galeotti hem planten toestuurde die hij in Mexico verzameld had. In 1951 introduceerde de Oostenrijkse botanicus Franz Buxbaum speciaal voor deze plant een nieuw geslacht, *Mammilloidia*, omdat de zaden een knobbelig oppervlak hebben, een kenmerk dat bij de overige *mammillaria's* niet voorkomt (die hebben een glad oppervlak). Daarmee gaf hij aan dat *M. candida* ergens tussen de geslachten *Mammillaria* en *Neolloydia* in staat. Later werd duidelijk dat er ook *M. candida*-planten bestaan met gladde zaden. Dat heeft te maken met de grote variabiliteit van deze soort in de natuur, waar hij in ten minste 6 Mexicaanse deelstaten voorkomt. Hierdoor kunnen er grote regionale verschillen voorkomen, o.a. in de bedoorning, de kleur van de meeldraden en de stamper, en de al genoemde zaadstructuur. Door deze lokale verschillen zijn veel planten als aparte soort beschreven, met namen als *M. sphaerotricha*, *M. ortizrubiona* and *M. estanzuelensis*. Al deze planten worden nu als synoniemen van *M. candida* beschouwd. In cultuur groeien de planten langzaam, de wortels zijn zeer gevoelig voor natte grond. Gelukkig wordt *M. candida* in de natuur niet bedreigd. In de IUCN-lijst wordt hij gerangschikt in de categorie 'least concern'.

Bertus Spee behandelt in zijn serie 'voor het voetlicht' *Pterocactus fischeri* en *Turbincarpus valdezianus* met foto's en enkele bijzonderheden.

Echinocereus-specialist Henk Ruinaard bracht een bezoek aan Fort Lancaster in midden Texas, USA. Op een nabijgelegen heuvel vond hij *Echinocereus dasyacanthus* ssp. *crockettianus*, een plant met een opvallend dichte en witte bedoorning, en ook *E. enneacanthus* ssp. *brevispinus* en *E. coccineus* ssp. *transpecosensis*.

Paul Klaassen is toe aan deel 2 van zijn artikelen over de zeemist die langs de pacifische kust van Zuid- en Midden-Amerika de droge kustgebieden bevochtigt, waardoor veel planten daar kunnen overleven. In Chili heeft men zelfs netten geplaatst om het hieraan gecondenseerde vocht te kunnen opvangen. Zeemist doet zich met name voor in 'el niño'-jaren, waarin warm water vanuit de westelijke Pacific de normaal koude golfstroom langs de kust bereikt.

In een tweede bijdrage doet Henk Ruinaard verslag van zijn zaaiproeven met *Echinocereus*-zaden in verschillende substraten. Hij gebruikte gewone potgrond, zand, löss, grind, tissue-papier, en de inerte substraten 'seramis', flugsand en bims. In al deze media behalve brekerszand werden goede kiemingsresultaten behaald. Daarna groeiden de zaailingen op potgrond beter dan op inerte substraten, waarschijnlijk door meer beschikbare nutriënten. Zaden die op bims met daarop een laagje fijn grind werden gezaaid kiemden slecht. Bedekking met een groffer materiaal gaf wel goede kieming omdat de zaden dan beter contact met het substraat hebben. Zaailingen in potgrond of potgrondmengsels vielen vaak ten offer aan vraat van de larven van sciara-vliegjes, een probleem dat bij inerte substraten veel minder optrad.

Tonnie de Rijke regeert op een eerder gepubliceerd stuk van Henk Ruinaard over zijn systeem van watergeven. Tonnie beschrijft zijn eigen waterinstallatie en zijn luchtcirculatie-systeem.

Peter Knippels schrijft over zijn kweekervaringen in de nazomer van vorig jaar. Hij kweekt vooral Zuid-Afrikaanse bolgewassen en euphorbia's. Hij had succes met het zaaien van baobabs (apenbroodbomen, *Adansonia* spp.) en de bekende 'tweeblaarkanniedood' (*Welwitschia mirabilis*).

Ludwig Bercht bezocht in 2008 voor de derde keer vele *Weingartia*-populaties in Bolivia. De planten die hij vond kregen zijn LB veldnummers. Hiervan worden in deel 4 achtereenvolgens behandeld *W.*

kargliana, *W. cintiensis*, *W. neumanniana* en *W. pygmaea*.

Henk Viscaal bespreekt een nieuw boek over het geslacht *Aztekium*, uitgegeven als 'special' door het Tsjechische tijdschrift 'Kaktusy'. Het boek is Engelstalig.

Op de achterpagina staat zoals gebruikelijk weer een kort stukje van de hand van Tom Twijnstra. Hij kan het niet laten om bij andere mensen te kijken welke planten er in de vensterbank staan. Soms ziet hij bijzondere planten, zoals een *gymnocalycium* zo groot als een kinderhoofd.

R.Bregman@contact.uva.nl